משנה · מחברי זמננו · שערי תורת בבל · סדר זרעים

שערי תורת בבל על משנה מעשר שני

רבי זאב וולף רבינוביץ'

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

שערי תורת בבל על משנה מעשר שני

רבי זאב וולף רבינוביץ'

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/שערי-תורת-בבל-על-משנה-מעשר-שני/
הקובץ נוצר ב־18 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611162349 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק ב 4
משנה ט 4
פרק ג 4
משנה י 4
משנה יג 4

פרק ב

משנה ט

(פ"ב מ"ט ר"ש) **והשתא ניחא דלא תני לה בעדיות וכו'**.—פי' בעדיות פ"ד שנמנו כל המחלוקות שב"ש לקולא וב"ה לחומרא אבל תני לה בעדיות פ"א מ"י בין המחלוקות שבין ב"ש וב"ה, ואשר שמאי עצמו חולק על ב"ש. ומ"ש עוד הר"ש כאן "דסוגיא דירושלמי איפכא" הנה לפנינו בירושלמי לא מצאתי ענין זה כל עיקר.

פרק ג

משנה י

(פ"ג מ"י ר"ש) **ובאלה הדברים רבה תניא ונתת הכסף וכו'**.—במדרש דברים רבה ליתא. ונראה שהר"ש מכנה כאן את הספרי "אלה הדברים" על שם תחילתו, ומשום שהיה לקדמונים עוד ספרי בפנים אחרים, שכינו אותו "ספרי זוטא", כנגד זה קראו לספרי שלפנינו "רבה". והענין שהביא הר"ש כאן נמצא בספרי שלנו פ' ראה. (ומ"ש הר"ש למעלה "וכן בפרשת עשר תעשר דריש וכו'", וענין זה לי' בספרי שלפנינו, בלי ספק שנתכוין לספרי זוטא).

משנה יג

(פ"ג מי"ג) **אם רצה להחמיר על עצמו למכור במדה וכו'**.—מה שפירשו המפרשים בענין זה דחוק כמובן. ונ"ל דפדיון מכונה לפעמים במכירה כמו שמצינו בירושלמי רפ"ד (נד רע"ד): בד"א בודאי אבל בדמאי בין ביוקר והוזלו בין בזול והוקרו מוכרו בזול, ועניינו: פודהו בזול (ע"ש). וביאור משנה זו הוא, שהיה דרכם למלאות הקנקנים במדה, כגון קנקן של לוג אחד או של שני לוגין, אלא מפני שאי אפשר לצמצם שיהיה הקנקן במדה מכוונת היו מוסיפין מעט על המדה שיהא הקנקן מלא, והמוכרים קנקנים של יין לא היו מדקדקים בהוספה קטנה זו, ואם מכרו עשרה לוגין היו נותנים עשרה קנקנים של לוג לוג עם יתרונם, וכשפדה זה יין מע"ש שבקנקנים סתומים והחמיר על עצמו לדקדק במדה דהיינו שחשב עשרה קנקנים של לוג לוג לאחד עשר לוגין כגון שהעשרה יתרונות היו לוג אחד באופן זה לא קנה מעשר קנקן, והקנקן הוא חולין כמו שהיה, ואינו צריך פדיון. וכן להיפך בקונה קנקני יין במעות מע"ש בירושלים, ולא היה המוכר מדקדק לחשוב במדה את היתרון שבכל קנקן וקנקן, אז היה דרך המוכר להוסיף מעט במחיר בעד הכלי שנותן ללוקח; לפיכך אם מכרם פתוחים, שהיה הלוקח יכול להריק את היין מתוך קנקניו של מוכר לתוך כליו, והוא לא עשה כן אלא שלקחם עם הקנקנים לא יצאו

הקנקנים לחולין. אבל אם המוכר דקדק במדה לצרף את היתרונות למדה, באופן זה אף אם מכרם פתוחים דרכו היה לוותר על הקנקנים, ואינו נוטל בעדן כלום לכך יצאו הקנקנים לחולין.